

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

วิสา วงศ์ทรัพย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

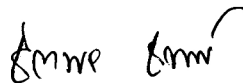
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ วิสา วงศ์ทรัพย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

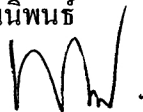
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

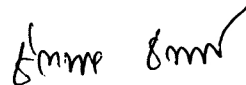
(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

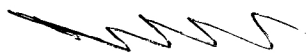
.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

.....กรรมการ

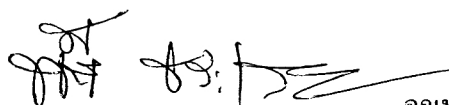
(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

.....กรรมการ

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญ ธารเสนา)

วันที่ 6 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราดสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะท่านอาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน ในฐานะที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่จะศึกษาและการตรวจทาน ตลอดจนให้คำแนะนำในการแก้ไข ซึ่งแนะแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจันทบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา นายประสิทธิ์ สุนาคู นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด และ ส.ต.ต.ชานินทร์ เหลือสืบชาติ ท้องถิ่นอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงของเครื่องมือ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณความดีอันพึงมี คุณค่าและประโยชน์อันจะเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รุ่น 16 ศูนย์การศึกษาจันทบุรี ทั้งนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม ในที่นี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างยิ่ง

วิสา วงศ์ทรัพย์

56930165: สาขาวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: ความคิดเห็น/ ธรรมเนียมปฏิบัติ/ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่

วิสา วงศ์ทรัพย์: ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด (PUBLIC OPINIONS TOWARDS ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE AT HUAI RANG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE MUEANG TRAT, TRAT PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ชิตพล ชัยมะดัน, ศศ.ม. 76 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวจำนวน 348 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้ LSD ในการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ 10,001-15,000 บาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ในด้านหลักคุณธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก รองลงมาด้านหลักความโปร่งใส มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ด้านหลักนิติธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ด้านหลักความคุ้มค่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก และสุดท้าย ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ผลการทดสอบสมมติฐานประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาล แยกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

56930165: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: OPINIONS/ GOOD GOVERNANCE

WISA WONGSUP: PUBLIC OPINIONS TOWARDS ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE AT HUAIRANG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE MUEANG TRAT, TRAT PROVINCE.

ADVISOR: CHITTAPOL CHAIMADAN, M.A., 91 P. 2015.

The research had objectives to study to what extent were the opinions towards administration based on the principles of good governance at Huairang Sub-district Administrative Organization and to compare the opinions towards administration based on the principles of good governance of people classified into gender, age, education level, occupation and income. The sample group consisted of 348 people. The statistics used for data analysis consisted of percentage, mean and standard deviation. For hypotheses testing, t-test was used to compare 2 groups of independent variables. One-way ANOVA was used to compare the differences among over 3 groups of independent variables. LSD was used to compare the differences in pair.

The findings revealed that most of the respondents were male people aged over 41 years old. They were farmers who were holders of a bachelor's degree. Their income was 10,001-15,000 baht. From the analysis of the opinions towards administration based on the principles of good governance at Huairang Sub-district Administrative Organization, it was found that they had high level of opinions on overall administration based on the principles of good governance. When each aspect was considered, it was found that the aspect of moral principle was perceived at the very high level. This was followed by transparency, rule of law, worthiness, accountability, involvement respectively. All of these were perceived at the high level. From the hypotheses testing, it was found that people with different gender had no difference in the opinions towards administration based on the principles of good governance at Huairang Sub-district Administrative Organization. However, people with different age, education level, occupation and income had difference in the opinions towards administration based on the

principles of good governance at Huairang Sub-district Administrative Organization at the statistical significance level of .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล.....	15
ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
เกณฑ์การแปลผล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	39
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด.....	42
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	52
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	71
ประวัติของผู้วิจัย.....	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 25
3-1	วิธีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย 35
4-1	ค่าความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 40
4-2	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักนิติธรรม 42
4-3	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักคุณธรรม 43
4-4	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความโปร่งใส..... 45
4-5	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักการมีส่วนร่วม..... 46
4-6	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความรับผิดชอบ..... 47
4-7	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความคุ้มค่า 48
4-8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยภาพรวมรายด้าน 51
4-9	การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ.....	52
4-11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ.....	53
4-12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา	54
4-13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา	55
4-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ.....	56
4-15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ.....	56
4-16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้.....	58
4-17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้.....	58
4-18 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาใช้กันอยู่กว้างขวางในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่เรียกว่า บรรษัทภิบาล เพื่อแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ ในองค์กร ภาครัฐ ได้มีความพยายามนำหลักธรรมาภิบาลมาแก้ปัญหาการปกครองของประเทศที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส จริยธรรมและความรับผิดชอบ ของนักการเมืองและข้าราชการในหน่วยงานต่าง เพื่อก่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ อันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้กับผู้ที่มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรในระยะยาว การบริหารรัฐกิจแบบเดิม ๆ เป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสนใจอยู่ที่การให้บริการ โดยผ่านหน่วยงานของรัฐ มีการกำหนดนโยบายสาธารณะ มีการบริหารงาน และมีการปฏิบัติตามนโยบาย ที่อาจมีเรื่องทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง และนักบริหารรัฐกิจจะเป็นเพียงผู้มืบทบาทในการปฏิบัติตามนโยบายเสียมากกว่า ผู้บริหารจะรับผิดชอบต่อนักการเมืองที่ถูกเลือกเข้ามาตามวิถีประชาธิปไตยมากกว่ารับผิดชอบต่อประชาชน มีเรื่องของการรายงานตามลำดับชั้นในการทำงานตามแผนงาน และ โครงการต่าง ๆ มีการควบคุมโดยผู้บริหารระดับสูง ๆ ต่อไป ค่านิยมสาธารณะจะเป็นเรื่องของประสิทธิภาพและการมีเหตุผล

แนวคิดของ “การปกครอง” “การบริหารจัดการ” หรือ Governance ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นสิ่งที่มีความพร้อมกับการมีอารยธรรมของมนุษย์ ดังนั้นเราอาจให้ความหมายของ “การปกครอง” หรือ “การบริหารจัดการ” ว่าเป็นกระบวนการของการตัดสินใจและกระบวนการที่มีการนำผลของการตัดสินใจไปปฏิบัติ คำว่าการปกครองหรือการบริหารจัดการอาจถูกใช้ไปในหลายสถานะ เช่น ในเรื่องของการปกครองหรือการบริหารงานเอกชน การปกครองหรือการบริหารงานในระดับนานาชาติ ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ปัจจุบันประเทศไทยได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีสาระสำคัญที่เน้นในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้นเป็นการประกันและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนเพื่อ การบริหารงานที่โปร่งใสของภาครัฐ โดยภาครัฐอาจถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้นธรรมาภิบาลจึงเป็นเครื่องมือใหม่ในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพสูงสุด

ตามที่ประชาชนต้องการ การสนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่ละระดับมากขึ้น และเป็นหลักประกันในเรื่องความมีประสิทธิภาพในการทำงาน การบริหารงานอย่างโปร่งใส หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนแต่การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อให้ได้ผลดีนั้นต้องอาศัยการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารขององค์กรในทุกกระดับ รัฐบาลจึงได้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อปรับปรุงงานบริหารให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริหารของภาครัฐบาลมากขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวจึงได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้นเพื่อให้ทุกกระทรวง ทบวง กรมและส่วนราชการนำไปถือปฏิบัติ หลักเกณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2546) และต่อมาได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้หน่วยงานราชการนำไปปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อำเภอเมืองตราด ครอบคลุม 11 หมู่บ้าน คำว่า “ห้วยแร้ง” มีการสันนิษฐานไว้ว่าในพื้นที่หมู่ 4 บ้านเนินยาง มีหนองน้ำซึ่งมีหิน รูปแร้ง ซึ่งจะเห็นเมื่อช่วงฤดูแล้งที่มีน้ำตื้นเขิน ชาวบ้านเรียกหนองห้วยแร้งและในพื้นที่ที่มีนกแร้งมากินน้ำบริเวณนั้น ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่นี้ว่าตำบลห้วยแร้งมาจนถึงปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2527 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งได้นำเครื่องมือการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการทำงานและมีภารกิจในการให้บริการสาธารณะ เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนรวมถึงการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสม แต่ก็ยังพบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงบประมาณ บุคลากร สถานะทางการเงินการคลัง ขององค์กร ตลอดจนเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานและความต้องการของประชาชนที่ต่างกัน ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนหรือวิธีการ ในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง, 2557)

จากความสำคัญของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง

อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ประกอบกับทีมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งก็มีความประสงค์จะทราบว่าการบริหารงานที่ดำเนินการอยู่มีความสอดคล้องและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลมากน้อยเพียงใดในมุมมองของประชาชน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

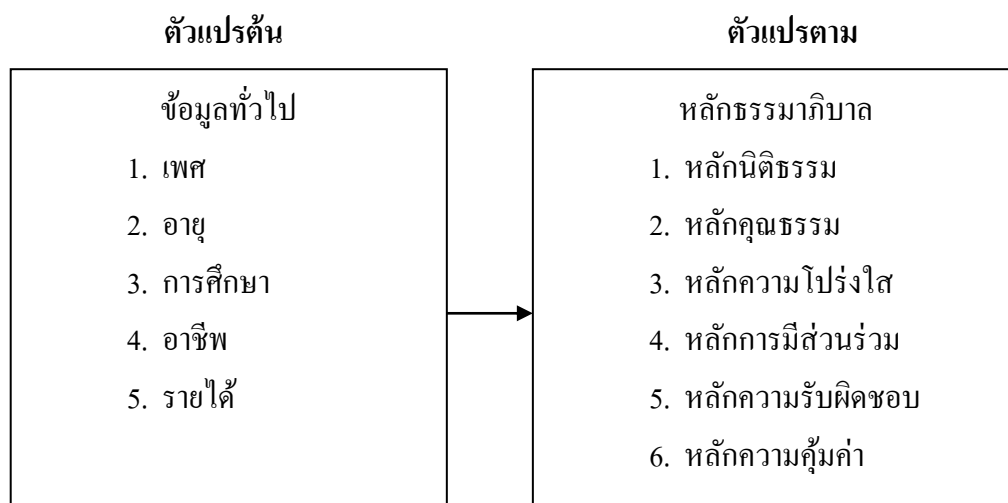
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1-1

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด
2. ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด
3. สามารถนำผลการวิจัยเสนอเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและพัฒนาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมข้อเสนอแนะในการวางแผนหรือสร้างระบบการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือส่วนราชการอื่น

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา: ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด เนื้อหาที่เกี่ยวข้องจึงประกอบด้วยแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล 5 ประการ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
 - 1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ หลัก

นิติธรรม (Rule of law) หลักคุณธรรม (Ethics) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) และหลักความคุ้มค่า (Value of money)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 2,642 ครัวเรือน (สำนักทะเบียนองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่, 2557).

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา: ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในช่วง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2557-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักปฏิบัติที่มีเป้าหมายในการสร้างระบบบริหารให้มีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักสำคัญ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ถูกต้องและเป็นธรรม

การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุข ปกศ การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สินและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ 2 อย่าง ที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือการทหาร และการต่างประเทศ

หลักนิติธรรม คือ หลักการปกครองภายใต้กฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิกโดยมีการยินยอมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอและเป็นธรรมและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช้กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจบุคคล

หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยมูลข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงาน

ขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างควมไว้วางใจวางใจซึ่งกันและกันและช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ และจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐ หรือภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างความสามัคคีและความร่วมมือกันทำงานในเรื่องสำคัญของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

หลักความรับผิดชอบ คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนและการใส่ใจในปัญหาสาธารณะรวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยพยายามหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้ กล่าวรับผลการกระทำของตน

หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้จักคุณค่าของทรัพยากรของชาติและบริหารงานด้วยความประหยัดมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐซึ่งต้องให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลห้าร้อยแห่ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษารุ่นนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล
4. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารการปกครองตนเอง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ท้องถิ่นของตนเอง

ธนสวรรค์ เจริญเมือง (2540) ได้ให้ความหมายของคำว่ากระจายอำนาจ ไว้ว่า หมายถึง ระบบการบริหารราชการประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการ หลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการดูแลกิจการ ของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแล ได้แก่ ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษาและ ศิลปวัฒนธรรม และดูแลชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ สอง อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือ การทหารและการต่างประเทศ ขอบเขตการดูแลกิจการ ในท้องถิ่นแต่ละประเทศต่างกันไปในรายละเอียดตามลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ส่วนที่ เหมือนกันและมีความสำคัญยิ่งก็คือ รัฐบาลกลางมิได้รวมศูนย์อำนาจการดูแลจัดการแทบทุกอย่าง ไว้ที่ตนเอง แต่ปล่อยให้ท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจในการกำหนดลักษณะต่าง ๆ ในท้องถิ่นของ ตนเอง การบริหารประเทศลักษณะนี้นับว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล ทั้งนี้เพราะประเทศหนึ่ง ๆ มีชุมชน มากมายรวมกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมากและแต่ละชุมชนก็มีปัญหาต่าง ๆ มากมายต่างกันยากที่คนในท้องถิ่นอื่นจะเข้าใจ อย่างลึกซึ้ง และสามารถจัดเวลามาดูแลและแก้ไข

กิจการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาระดับท้องถิ่นจึงมีคุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ประการ ประกอบด้วย

1. แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ
3. ส่งเสริมให้คนในแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในแต่ละท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลและแก้ไขปัญหาในระดับชาติ
5. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศเนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

ประยูร กาญจนกุล (2535) กล่าวว่า หลักการกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะ โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการปกครองซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการอยู่ในองค์กร อันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2541) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจตามหลักการบริหารหรือตามหลักรัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ระดับต่ำลงไปที่อยู่ในสายบังคับบัญชา ภาษาอังกฤษมักใช้คำว่า Delegation หรือ Delegation of authority ซึ่งแปลว่าการมอบอำนาจหน้าที่โดยไม่ได้เรียกว่าการกระจายอำนาจหน้าที่ แต่โดยเนื้อหาแล้วถือว่าได้เป็นการกระจายอำนาจหน้าที่นั่นเอง หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับการมอบอำนาจหน้าที่มีอำนาจตัดสินใจและปฏิบัติการใด ๆ ที่ได้รับมอบอย่างอิสระ แต่ผู้มอบอำนาจหน้าที่ที่มีอำนาจตัดสินใจและปฏิบัติการใด ๆ ที่ได้รับมอบอย่างอิสระ แต่ผู้มอบอำนาจหน้าที่มีข้อผูกพันจะต้องรับผิดชอบต่อผลงานนั้นด้วย กล่าวคือ ความรับผิดชอบสูงสุดยังอยู่ที่ผู้มอบอำนาจ

โกวิท พวงงาม (2544) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ไว้ว่า คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง ดังนั้นจะเห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ 1. การกระจาย

อำนาจผู้ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร 2. การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

จากนิยามข้างต้นพอสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบ การบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง เป็นการกระทำตามมาตรฐานที่รัฐบาลกลางหรือการบริหารราชการส่วนภูมิภาคได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น หรือเป็นการกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น เช่น กิจการสาธารณูปโภค การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สิน และการดูแลสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครอง

เอกสิทธิ์ สุทธิศาสนกุล (2545) ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง หน่วยงานปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหากและไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น
2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด
3. มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจการปกครองนั้นต้องมีการกำหนดให้หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานหรือจัดทำกิจการ
4. มีงบประมาณเป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองนั้น หน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเองซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลางโดยมีรายได้จาก การเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และมีทรัพย์สินตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ
5. มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นท้องถิ่นเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจการปกครองจะต้องมีเจ้าหน้าที่อันเป็นพนักงานของ

ตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านั้นมิได้ขึ้นในสังกัดกระทรวง ทบวงในส่วนกลาง โดยตรง แต่เป็นเจ้าของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั่นเอง

จากนิยามข้างต้นพอสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง เป็นการกระทำหรือมาตรการที่รัฐบาลกลางหรือการบริหารราชการส่วนภูมิภาคได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น หรือโอนภารกิจการบริหารราชการบางกิจการจากรัฐไปให้หน่วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กิจการสาธารณสุขปศุสัตว์ การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สินและการดูแลสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือนิยามความหมายไว้ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2523) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจกรรมบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดการเป็นองค์กรมีหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ประธาน คงฤทธิศึกษาการ (2524) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบ การปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นทั่วไปไว้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบ การปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดตั้งบริการสาธารณะบางอย่างเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเองหรือการปกครองตนเองในท้องถิ่น

จากนิยามข้างต้นสามารถสรุปเป็นหลักการปกครองท้องถิ่นได้ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่งซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย จัดเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ตามสาเหตุดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอสมควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะกลายสภาพเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนั้นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายในระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับตำบล เป็นต้น 2) สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหารและสภาเทศมนตรีเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานครคือกรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนาธรรมและความต้องการของชุมชน และอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โกวิทช์ พวงงาม (2544) ได้อธิบายความสำคัญดังนี้ คือ

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน
2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น โกวิทช์ พวงงาม (2544) ได้อธิบาย ไว้ดังนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิ และหน้าที่ของพลเมืองอันจะนำมาสู่ความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการบ่งเบาะการะของรัฐบาล

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตนเอง

4. การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น อุทัย หิรัญโต (2523) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่ที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก

(WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of social affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถให้บริการงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์กัรนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลางและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตยซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตัวเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์กรหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและที่สำคัญก็คือประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2546) ตามหลักของการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง (Decentralization) คือ การจัดระเบียบการปกครองซึ่งรัฐหรือส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง ซึ่งเดิมราชการบริหารส่วนกลาง

เป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแล เท่านั้นไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น เป็นที่ทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีว่า สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อันประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอาจจะมีหลายประเภทก็ได้ เช่น องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (นคร/ เมือง/ ตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีการกำหนดลักษณะหรือองค์ประกอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ คือ จะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป ความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น โดยลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นทำให้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปไม่เหมาะสม ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการคิดค้นหารูปแบบการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว

อำนาจหน้าที่

อำนาจและหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1. ดำเนินการพัฒนาระบบ รูปแบบ และ โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสาน และบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นและวางระบบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

3. ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
5. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. กำหนดแนวทาง วางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน
8. ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม
11. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล

ความหมายของธรรมาภิบาล

เกษม วัฒนชัย (2546) กล่าวว่า “ธรรมาภิบาล” เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Good governance คำว่า “Good” แปลว่า “ดี” Governance แปลว่า “การกำกับที่ดี การดูแลอย่างดี” ธรรมาภิบาล หรือ Good governance จึงเป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดี เพื่อประกันว่าในองค์กรจะไม่มีกรณีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ค่อยประสิทธิภาพ ธรรมาภิบาลของสถานศึกษาจะช่วยประกันเรื่องนี้ได้ เพราะที่ผ่านมามหาการศึกษาของเรามีการ โกงกินกัน ในทุกระดับ และบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ (2546) ได้ให้คำนิยามว่า ธรรมาภิบาล ทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือ และแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยเน้น

ความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

อริย์ชัย แก้วเกาะสะบ้า (2548) กล่าวว่า ธรรมนูญ มาจากคำว่า ธรรมะ แปลว่า ความถูกต้องดีงาม อภิบาล แปลว่า การปกครอง หรือการปกครองรักษาเมื่อนำ 2 คำมารวมกันเป็น ธรรมนูญ จึงแปลว่า การปกครองที่ยึดถือความถูกต้องดีงาม เป็นหลักหรือการปกครองโดยธรรม

ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ (2549) สรุปว่า ธรรมนูญ (Good governance) หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาของประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

สุทธิพร บุญส่ง (2550) ได้ให้ความหมายธรรมนูญ หมายถึง การจัดการบริหารประเทศที่ดีทุก ๆ ด้านและทุกระดับ ซึ่งรวมถึงการจัดระบบองค์กรและกลไกของคณะรัฐมนตรีส่วนราชการองค์กรของรัฐและรัฐบาลที่ไม่ใช่ส่วนราชการ การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น องค์การที่ไม่ใช่รัฐบาลองค์กรเอกชน ชมรมและสมาคมเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ นิติบุคคลภาคเอกชน และภาคประชาชน มีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ

จากคำนิยามขององค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของธรรมนูญไว้ในข้างต้น สรุปได้ว่า ธรรมนูญ หรือ Good governance หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมนูญ

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2548) กล่าวว่าหลักธรรมนูญหรือธรรมนูญ มี 8 ประการ ได้แก่

1. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
2. ระบบการทำงานที่มีความโปร่งใส

3. การแบ่งความรับผิดชอบ
4. การทำงานตอบสนองประชาชน
5. ความชอบธรรมในการใช้อำนาจ
6. กฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน
7. การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์
8. การบริหารอย่างมีวิสัยทัศน์

ประเทศไทยได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีกฎหมายอย่างน้อย 2 ฉบับ ที่มีการกำหนดออกมาเพื่อรองรับแนวคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี “Good governance” หรือ “การบริหารจัดการที่ดี” หรือ “ธรรมรัฐ หรือ ธรรมาภิบาล” กฎหมายฉบับแรกที่ยังออกมารองรับคือ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” และฉบับที่ 2 ได้แก่ “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการที่ดี พ.ศ. 2546” กฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ต่างเน้นเรื่อง “การบริหารที่เน้นผลลัพธ์ (Outcomes)” คือ “การเน้นการปฏิบัติราชการที่มีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมาย” 6 ประการ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ ข้างต้น ขณะเดียวกันก็ได้ให้มีการใช้หลัก การบริหารจัดการ ที่ดี “Good governance” เป็นกรอบในการปฏิบัติของส่วนราชการ ดังกล่าวในทุกระดับตามสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542

สรุปได้ว่าหลักธรรมาภิบาล มี 8 ประการ คือ 1) ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม 2) ระบบการทำงานที่มีความโปร่งใส 3) การแบ่งความรับผิดชอบ 4) การทำงานตอบสนองประชาชน 5) ความชอบธรรมในการใช้อำนาจ 6) กฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน 7) การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ 8) การบริหารอย่างมีวิสัยทัศน์

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2546) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมรัฐ หรือธรรมาภิบาล (Good governance) หรือระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีนั้น ได้มีการกล่าวถึงอยู่บ้างในช่วงก่อนการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แต่ยังไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก เมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและการเงิน บุคคลฝ่ายต่าง ๆ จึงได้หันมาให้ความสนใจและตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในฐานะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบูรณะสังคมและประเทศ เพื่อพลิกฟื้นภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจสังคม และการเมืองของประเทศ และสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างทันสถานการณ์ จึงได้มีการ

ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ ในทุกระดับ โดยยึดหลักการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักความโปร่งใส 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในองค์กรเป็นข้อตกลงร่วมกันและการบังคับใช้ กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวต้องเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับจากสมาชิก ทุกฝ่ายในองค์กร กฎ และข้อบังคับเหล่านั้นต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในองค์กร รวมทั้งสร้างภาพเอื้อต่อการควบคุมและพัฒนาสังคมนั้นด้วย แนวทางในการประยุกต์ใช้หลักนิติธรรมในองค์กร ได้แก่

1.1 ให้ความรู้แก่สมาชิกในองค์กร เรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สิทธิเสรีภาพบทบาท และความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร รวมทั้งการมีส่วนร่วม ในการบริหารแบบประชาธิปไตย

1.2 พัฒนาคณากรให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและพัฒนาการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตัวชี้วัด กฎ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ มีความเป็นธรรม สามารถปกป้องคนดี และลงโทษคนไม่ดี และมีการปรับปรุง กฎข้อบังคับ และระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงก็จะเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่ง

1.3 องค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วโปร่งใสดูตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นธรรม มีความประพฤติสุจริตไม่มีคอร์รัปชัน นอกจากนี้ขนาดองค์กร อัตรากำลังคนและงบประมาณ จะลดลง

1.4 สภาพสังคมในองค์กร มีข้อร้องเรียน คดีความและการฟ้องร้องรวมทั้งสถิติการทำผิดกฎต่าง ๆ ลดลง คนในองค์กร ตระหนักในสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพของตนเอง รู้และเข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับ และมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย ในการแสดงความคิดเห็นในกรณีต่าง ๆ สรุปได้ว่าหลักนิติธรรม คือ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในองค์กรเป็นข้อตกลงร่วมกัน แนวทางในการประยุกต์ใช้หลักนิติธรรมในองค์กร ได้แก่ ให้ความรู้แก่สมาชิกในองค์กร เรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สิทธิเสรีภาพ บทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร รวมทั้งการมีส่วนร่วม ในการบริหารแบบประชาธิปไตย และพัฒนาคณากรให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและพัฒนาการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตัวชี้วัด กฎ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ มีความเป็นธรรม สามารถปกป้องคนดี และลงโทษคนไม่ดี และมีการปรับปรุงกฎ ข้อบังคับและระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์และองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสดูตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นธรรม มีความประพฤติสุจริตไม่มีคอร์รัปชัน นอกจากนี้ขนาด

องค์กร อัตรากำลังคนและงบประมาณจะลดลง สภาพสังคมในองค์กร มีข้อร้องเรียนคดีความและการฟ้องร้องรวมทั้งสถิติการทำผิดกฎต่าง ๆ ลดลง คนในองค์กร ตระหนักในสิทธิหน้าที่ เสรีภาพของตนเอง รู้และเข้าใจกฎ ระเบียบข้อบังคับ และมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย

2 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ เป็นพลเมืองดี คือ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ได้แก่ สัจจะคือ การรักษาความสัตย์ทมะ คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ขันติ คือ การอดทน อดกลั้นและการอดออม จาคะ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต แนวทางการดำเนินการตามหลักคุณธรรม ได้แก่

2.1 สถาบันการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเริ่มจากเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาของชาติอย่างจริงจัง

2.2 รมรณรงค์ใช้หลักคุณธรรม อย่างกว้างขวางจริงจัง โดยเริ่มจากผู้บังคับบัญชา

2.3 รมรณรงค์ให้สังคมร่วมสนับสนุนผู้ปฏิบัติที่มีคุณธรรมที่ถูกรังแก โดยผู้มีอำนาจเหนือกว่ารวมถึงการยอมรับ เชิดชูให้เกียรติ และการให้ในรูปแบบต่าง ๆ

2.4 องค์กรระดับต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกด้วยสื่อประเภทต่าง ๆ

2.5 ทุกหน่วยงานภาครัฐ ควรมีหลักจริยธรรมของตนเองหรือจริยธรรมแต่ละสาขาวิชาชีพอย่างเปิดเผย ตัวชี้วัดคุณธรรม ได้แก่ 1) การร้องเรียน หรือร้องทุกข์ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์กรลดลง 2) คุณภาพชีวิตของคนในองค์กร มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) องค์กรมีเสถียรภาพอยู่กันอย่างสงบสุข ด้วยความมีระเบียบวินัย

สรุปได้ว่าหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยทุจริต แนวทางการดำเนินการตามหลักคุณธรรม ได้แก่ สถาบันการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเริ่มจากเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาของชาติอย่างจริงจัง รมรณรงค์ใช้หลัก คุณธรรมอย่างกว้างขวางจริงจัง โดยเริ่มจากผู้บังคับบัญชา รมรณรงค์ให้สังคมร่วมสนับสนุนผู้ปฏิบัติที่มีคุณธรรมที่ถูกรังแกโดยผู้มีอำนาจเหนือกว่ารวมถึงการยอมรับ เชิดชูให้เกียรติ และการให้ในรูปแบบต่าง ๆ องค์กรระดับต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกด้วยสื่อประเภทต่าง ๆ ทุกหน่วยงานภาครัฐควรมีหลักจริยธรรมของตนเองหรือจริยธรรมแต่ละสาขาวิชาชีพอย่างเปิดเผย

3. หลักความโปร่งใส คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กรโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น บุคลากรในองค์กรรู้

ขั้นตอน วิธีการทำงานที่จะติดต่อกันและสามารถตรวจสอบการทำงานได้ภายในองค์กรจะต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจในการบริหารงาน บริหารเงิน บริหารคนและมีการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร เช่น มีการกระจายข่าวรายวันหรือรายสัปดาห์ให้สมาชิกในองค์กรได้ทราบความเคลื่อนไหวขององค์กร แนวทางในการสร้างความโปร่งใสในองค์กร ได้แก่

3.1 สํารวจความเห็นชอบของบุคลากรในหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใสที่ต้องการจากบุคลากร

3.2 บุคลากรตระหนักในความสำคัญและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง พ.ศ. 2539

3.3 ปรับปรุงระบบเอกสาร ระบบสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการใช้งาน และการสืบค้นตรวจสอบของประชาชน

3.4 จัดทำเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับให้บริการของส่วนราชการที่เข้าใจง่ายสะดวกต่อการติดต่อกันของหน่วยงานประชาชน

3.5 มีระบบประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์การ

3.6 สร้างทัศนคติที่ดีในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และตอบข้อสงสัยของประชาชนตัวชี้วัดหลักความโปร่งใส เช่น

3.6.1 สํารวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ

3.6.2 จำนวนเรื่องกล่าวหาหรือเรียน การถูกสอบสวนลดลง

3.6.3 เกณฑ์ในการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ

3.6.4 องค์กรมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณะ

สรุปได้ว่าหลักความโปร่งใส คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กร โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ แนวทางในการสร้างความโปร่งใสในองค์กร ได้แก่ สํารวจความเห็นชอบของบุคลากรในหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใสที่ต้องการจากบุคลากร บุคลากรตระหนักในความสำคัญและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง พ.ศ. 2539 ปรับปรุงระบบเอกสาร ระบบสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการใช้งานและการสืบค้นตรวจสอบของประชาชน จัดทำเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการให้บริการของส่วนราชการที่เข้าใจง่ายสะดวกต่อการติดต่อกันของหน่วยงานประชาชน มีระบบประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์การ สร้างทัศนคติที่ดีในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และตอบข้อสงสัยของประชาชน

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือบุคคลในองค์กรทุกระดับ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการบริหารงานหรือการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งร่วมสนับสนุน ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองได้ร่วมตัดสินใจ แนวทางการสร้างความมีส่วนร่วม ได้แก่

4.1 องค์กรต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน พร้อมทั้งออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้บุคลากรในองค์กรถือปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนากลไก ระบบการทำงานและการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อต่อการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนได้มีส่วนร่วม

4.2 กระจายอำนาจ การบริหารจัดการบุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้บุคลากรสามารถบริหารภารกิจตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างตรงตามความต้องการ

4.3 รมรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรและประชาชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วม

4.4 จัดทำข้อมูลชี้แนะแนวทางการมีส่วนร่วมในงาน/ โครงการต่าง ๆ รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและประชาชน ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมนั้นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.5 แสดงผลลัพธ์จากการเข้ามามีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนได้ทราบพร้อมทั้งมีรางวัลตอบแทนแก่เจ้าของความคิดเห็นที่นำไปสู่การปฏิบัตินั้น ๆ

4.6 สร้างหลักประกันในความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานขององค์กร

สรุปได้ว่าหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือบุคคลในองค์กรทุกระดับ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการบริหารงานหรือการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ แนวทางการสร้างความมีส่วนร่วม ได้แก่ องค์กรต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน พร้อมทั้งออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้บุคลากรในองค์กรถือปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนากลไกระบบการทำงานและการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพื่อเอื้อต่อการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนได้มีส่วนร่วม กระจายอำนาจ การบริหารจัดการ บุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บุคลากรสามารถบริหารภารกิจตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างตรงตามความต้องการ รมรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรและประชาชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วม จัดทำข้อมูลชี้แนะแนวทางการมีส่วนร่วมในงาน/ โครงการต่าง ๆ รวมทั้ง ให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและประชาชน ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมนี้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นแสดงผลลัพธ์จากการเข้ามามีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนได้ทราบ

พร้อมทั้งมีรางวัลตอบแทนแก่เจ้าของความคิดเห็นที่นำไปสู่การปฏิบัตินั้น ๆ สร้างหลักประกันในความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานขององค์กร

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎหมาย ระเบียบขององค์กร ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชนและประเทศชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ตลอดจนพร้อมแสดงข้อเท็จจริงในการประกอบภารกิจต่อสาธารณชนสามารถชี้แจงเหตุผลได้และพร้อมรับการตรวจสอบจากสาธารณะ แนวทางการดำเนินการตามหลักความรับผิดชอบ ได้แก่

5.1 ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดีรวมทั้งการสร้างแบบอย่างที่ดีด้วยการยกย่องและส่งเสริมความประพฤติของบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

5.2 สร้างความรับผิดชอบของตนเอง โดยใช้การมีส่วนร่วมมีระบบตรวจสอบและการประเมินผลที่น่าเชื่อถือได้

5.3 ส่งเสริมผู้มีความสามารถโดยการให้รางวัลและลงโทษที่เหมาะสมรวมทั้งในการจูงใจด้วยค่าตอบแทนและอื่น ๆ ตัวชี้วัดเรื่องความรับผิดชอบ เช่น

5.3.1 ได้รับการยอมรับและความพึงพอใจจากผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง

5.3.2 ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.3.3 คุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณ ความถูกต้อง ครบถ้วนรวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงานและจำนวนการเรียกร้องหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

สรุปได้ว่าหลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎหมาย ระเบียบขององค์กร ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชนและประเทศชาติ ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดีรวมทั้งการสร้างแบบอย่างที่ดีด้วย การยกย่องและส่งเสริมความประพฤติของบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างความรับผิดชอบของตนเอง โดยใช้การมีส่วนร่วมมีระบบตรวจสอบและการประเมินผลที่น่าเชื่อถือได้ ส่งเสริมผู้มีความสามารถโดยการให้รางวัลและลงโทษที่เหมาะสมรวมทั้งในการจูงใจด้วยค่าตอบแทนและอื่น ๆ

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน แนวทางการดำเนินการตามหลักความคุ้มค่า ได้แก่

6.1 ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องให้ความสำคัญ

- 6.2 ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นหรือเบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียว
 - 6.3 ปฏิบัติงานอย่างประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาภายในระยะเวลาที่เหมาะสม
 - 6.4 กำหนดมาตรฐานการทำงานในหน้าที่และเป้าหมายให้ชัดเจน
 - 6.5 สร้างระบบความคุ้มค่าและรายงานผลการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อการตรวจสอบ
 - 6.6 นำเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน
 - 6.7 เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะที่นำไปสู่ความคุ้มค่า
 - 6.8 รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในองค์กร
 - 6.9 ให้ความสำคัญกับระบบติดตามประเมินผลและควรประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ
 - 6.10 ใช้ระบบการประเมินการปฏิบัติงานและใช้การจัดสรรงบประมาณเป็นเครื่องมือในการพิจารณางบประมาณในโครงการ
 - 6.11 จัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงาน
 - 6.12 ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักความคุ้มค่า
 - 6.13 ให้รางวัลหน่วยงาน กลุ่มบุคลากรที่ดำเนินการได้อย่างถูกต้องคุ้มค่าที่สุด
- ตัวชี้วัดในหลักความคุ้มค่า เช่น
- 6.13.1 ความพึงพอใจของผู้รับบริการ
 - 6.13.2 ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- สรุปได้ว่าหลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน แนวทางการดำเนินการตามหลักความคุ้มค่า ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องให้ความสำคัญ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นหรือเบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียว เพื่อความรวดเร็ว ปฏิบัติงานอย่างประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาภายในระยะเวลาที่เหมาะสม กำหนดมาตรฐานการทำงานในหน้าที่และเป้าหมายให้ชัดเจน สร้างระบบความคุ้มค่าและรายงานผลการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อการตรวจสอบนำเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ทำนำไปสู่ความคุ้มค่า รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในองค์กร ให้ความสำคัญกับระบบติดตามประเมินผลและควรประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ ใช้ระบบการประเมินการปฏิบัติงานและใช้การจัดสรรงบประมาณเป็นเครื่องมือในการพิจารณางบประมาณในโครงการ

จัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงาน ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักความคุ้มค่า ให้รางวัลหน่วยงาน กลุ่มบุคลากรที่ดำเนินการได้อย่างถูกต้องคุ้มค่าที่สุด

จากความหมายและคำนิยามของหลักธรรมาภิบาลข้างต้นผู้ศึกษาจึงสรุปสาระสำคัญของหลักธรรมาภิบาลได้ว่า หลักธรรมาภิบาล คือ หลักการพื้นฐานในการบริหารงาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นหลักประกันสำหรับประชาชน ที่จะต้องได้รับการบริการที่ดี ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2556

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการปฏิบัติ รวมทั้งหมด 9 หมวด แนวทางที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องนำไปปฏิบัติจึงอยู่ในหมวดที่ 1 ถึงหมวดที่ 8 โดยแต่ละหมวด จะมีสาระสำคัญ แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะบางหมวด เช่น หมวดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่า หมายถึง การปฏิบัติราชการที่มีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมายตามที่มาตรา 6 บัญญัติไว้ คือ มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกันได้มีการกำหนดเป้าหมายแต่ละหัวข้อมีความหมาย ดังนี้

1. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ได้แก่ การบริหารราชการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและพยายามมุ่งให้เกิดผลกระทบในเชิงบวก ต่อการพัฒนาชีวิตของประชาชน

2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ได้แก่ การบริหารเพื่อให้ได้รับผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ โดยมีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการจัดทำข้อต่อตกลงว่าด้วยผลงานในทุก ระดับ

3. มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าของภารกิจของรัฐ ได้แก่ การบริหารที่จะต้องพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า กับผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้น โดยมีการทำ Cost-benefit analy ให้สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งจัดระบบการวางเป้าหมายการทำงานและวัดผลงานของแต่ละบุคคล ที่เชื่อมโยงกับระดับองค์กร

4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ชิดตัวกับประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ One-stop service

5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ได้แก่ การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ

6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการต่อไป

7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การตรวจสอบ และวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิกระบบการควบคุมตนเอง ซึ่งจะทำให้สามารถผลักดันการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิกระบบการควบคุมตนเอง ซึ่งจะทำให้สามารถผลักดันการปฏิบัติขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2-1 เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ผู้คิดแนวคิด	แนวคิด
สมศักดิ์ คงเที่ยง (2548)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม 2. ระบบการทำงานที่มีความโปร่งใส 3. การแบ่งความรับผิดชอบ 4. การทำงานตอบสนองประชาชน 5. ความชอบธรรมในการใช้อำนาจ 6. กฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน 7. การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ 8. การบริหารอย่างมีวิสัยทัศน์

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

ผู้คิดแนวคิด	แนวคิด
สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2546) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า

จากตารางที่ 2-2 แสดงการเปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแนวคิดแต่ละแนวคิดที่แตกต่างกันออกไป ดังมีรายละเอียดดังนี้

หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และการออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กร ให้ความทันสมัย เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับ ของสังคม โดยยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ

หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคคลด้วยความสุจริต เน้นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างเสมอภาค และพิจารณาผู้กระทำความผิดด้วยความเป็นธรรม ตลอดจนการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน

หลักความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรได้

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีนโยบายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป มีตอบสนองและนำข้อคิดเห็น มาใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนโครงการต่าง ๆ ขององค์กร โดยมีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักความรับผิดชอบต่อ หมายถึง การทำงานที่เป็นระบบและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการติดตาม

และประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ และมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารงานที่มีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน มีการจัดสรรงบประมาณ พัฒนาองค์กรครอบคลุมทุกด้าน มีการใช้จ่ายงบประมาณตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่

ประวัติความเป็นมา

คำว่า “ห้วยแร่” มีการสันนิษฐานไว้ว่าในพื้นที่หมู่ 4 บ้านเนินยาง มีหนองน้ำซึ่งมีหินรูปแร่ ซึ่งจะเห็นเมื่อช่วงฤดูแล้งที่มีน้ำตื้นเขิน ชาวบ้านเรียกหนองห้วยแร่ และในพื้นที่ก็มีคนแร่มากินน้ำบริเวณนั้น ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่นี้ว่าตำบลห้วยแร่มาจนถึงปัจจุบัน

ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่เลขที่ 12/ 3 หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมือง จังหวัดตราดอยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 15 กิโลเมตร ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2527 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 โดยมีนายอ้วน สัมมา กำนันตำบลห้วยแร่ ในขณะนั้น เป็นประธานกรรมการบริหาร (โดยตำแหน่ง) คนแรกและได้เปลี่ยนตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2546 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ปัจจุบันมีนายประสิทธิ์ สุนาคู เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2552

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย อำเภอเมืองตราด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเนินทราย ตำบลท่ากุ่ม อำเภอเมืองตราด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลทุ่งนนทรี ตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง

เนื้อที่/พื้นที่

มีเนื้อที่รวม 187 ตารางกิโลเมตร หรือ 116,875 ไร่

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป

แบบมรสุม มี 3 ฤดู

ข้อมูลการปกครอง

ครอบคลุมพื้นที่ 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านเกาะขวาง

หมู่ที่ 2 บ้านคลองขุด

หมู่ที่ 3 บ้านบางปรุง

หมู่ที่ 4 บ้านเนินยาง

หมู่ที่ 5 บ้านปากพืด

หมู่ที่ 6 บ้านฉางเกลือ

หมู่ที่ 7 บ้านแหลมตอง

หมู่ที่ 8 บ้านหนองใหญ่

หมู่ที่ 9 บ้านหินโค้ง

หมู่ที่ 10 บ้านคลองพืด

หมู่ที่ 11 บ้านเขาตาโปน

ประชากร

ทั้งสิ้น รวม 2,642 ครัวเรือน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นพพล สุรนักครินทร์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

พระมหาสนธยา ชาญเสน (2547) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหารต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร มีทัศนคติต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง ทัศนคติในระดับสูง ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักการมีส่วนร่วม ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ ความสามารถ

ความรับผิดชอบ และการวางแผน เป็นต้น สำหรับปัญหาในอนาคต คือความแห้งแล้ง การขาดน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภคเพื่อการเกษตรกรรม การแข่งขันทางการเมือง ปัญหาธรรมชาติและระบบ นิเวศวิทยาเสื่อมโทรม เป็นต้น

ศศิวิมล ชรรณเศรษฐ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อจำแนก ตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง จำนวนครั้งที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา และระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริรักษ์ ปภัสร์วิจิตร (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลส่วนบริหารของบริษัท ขนส่ง จำกัด ผลการศึกษาพบว่า หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า นั้น บริษัท ขนส่ง จำกัด ได้พบ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวว่า ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นและเป็น อุปสรรคในการบริหารงานเป็นปัญหาที่มาจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน กล่าวคือ ผลกระทบ จากการปรับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง คือ ค่าใช้จ่ายหลักของบริษัท รวมถึงการมีจำนวนคู่แข่งอันมากขึ้น ส่งผลให้ผู้โดยสารเมื่อมีทางเลือกในการเดินทางมากขึ้น ส่วนปัญหาภายในองค์กร คือ การขาด ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ อันเป็นสิ่งจำเป็นต่อการนำไปวิเคราะห์การประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละธุรกิจ นอกจากนี้ความสับสนต่อวัตถุประสงค์ของรัฐบาล คือ เป็นมูลเหตุที่สำคัญที่ก่อให้เกิด ปัญหาในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ

นันทพล พงศธรวิทย์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล กับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล สันนาเมือง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างระบบบริหาร ของท้องถิ่นแบบธรรมาภิบาลและความเข้าใจของคณะผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลลักษณะการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบของธรรมาภิบาล ผลการศึกษากลุ่มประชาชน ผู้ใช้บริการ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ใน ระดับสูงและเห็นด้วยว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบองค์การบริหารส่วนตำบลส่งผลให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตน เห็นด้วยว่าหลังจากมีการจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาตำบลส่งผลให้เกิดความโปร่งใสในการ พัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ผลการศึกษาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้าง

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง จำนวน 32 คน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิผลในการดำเนินงานบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในระดับความพึงพอใจสูง

ภักดี ศรีเมือง (2549) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดต่อการนำหลักธรรมาภิบาลบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า และด้านความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามลำดับ 2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันและประชาชน ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และด้านนิติธรรม มาบริหารแตกต่างกัน

ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยว่า 1) ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สุจิตรา มีจำรัส (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ หลักความความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักนิติธรรม

จิตรวรรณ หวังศุภกิจ โกลศล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วมและพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นว่า

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพและรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีไม่แตกต่างกัน

วิลาสินี เทียนทอง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นว่า ประชาชนที่มีสถานภาพและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คุณากร กรสิงห์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 แห่งมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดน องค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกหม้อ มีการนำหลักธรรมาภิบาล ใช้ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับความมีธรรมาภิบาลได้ดังนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดน มีการนำหลักธรรมาภิบาลใช้มากที่สุด รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกหม้อ

ทัศนัวรรณ พลະปัญญา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลกับการจำกัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหนองจ่อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ถึงสภาพการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองจ่อม ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมของสภาพการจัดการขยะตามหลักธรรมาภิบาล กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่เทศบาลตำบลหนองจ่อมมีสภาพการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง เมื่อพิจารณาถึงหลักธรรมาภิบาลแต่ละหลัก พบว่า เทศบาลมีการจัดการขยะตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ และอันดับสุดท้ายคือ หลักความโปร่งใส

กำธร รัตนธรรม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมงอบ จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมงอบและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมงอบ จังหวัดตราด โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่

เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานลูกจ้างเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลแหลมงอบ จำนวน 70 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมงอบ จังหวัดตราด พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือ หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรมและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมงอบจังหวัดตราด พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน และวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นว่าผู้บริหารของเทศบาลตำบลแหลมงอบ มีการบริหารงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ลาวัลย์ เฟื่องประยูร (2553) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร โรงเรียน และครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมคิด มาวงศ์ (2554) เรื่องการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาลจังหวัดระยอง ครูโรงเรียนเทศบาลจังหวัดจันทบุรี และครูโรงเรียนเทศบาลจังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลัก

ธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัด
 ระยองจันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก
 ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส 2) การ
 เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมชาติของโรงเรียนตามความคิดเห็น ของ
 ครู สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม
 พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวม
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเรียงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียน
 ขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ
 โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตาม
 ที่ตั้งจังหวัดพบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ตั้งจังหวัดระยอง
 กับที่ตั้งจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับที่ตั้งจังหวัดระยอง
 กับที่ตั้งจังหวัดตราด และที่ตั้งจังหวัดจันทบุรีกับที่ตั้งจังหวัดตราด แตกต่างกัน

พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต (2554) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมชาติของเทศบาล
 ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อ
 การบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับดีมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ คือด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับดีมากที่สุด
 ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับดีมากที่สุด ด้านหลัก
 คุณธรรมอยู่ในระดับดีมาก และด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดีมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน
 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมชาติของเทศบาล
 ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี
 เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของเทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ
 สมมติฐานการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 2,642 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

- โดย
- n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 - N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 - e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่าสูตรได้ดังนี้} \quad n &= \frac{2,642}{1+Ne^2} \\
 &= \frac{2,642}{1+2,642 (0.05)^2} \\
 &= \frac{2,642}{7.605} \\
 n &= 348
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 ครั้วเรือน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างจึงทำสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นด้วย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยวิธีการที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างตามประชากรของครั้วเรือนในแต่ละหมู่บ้าน วิธีการที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple sampling) โดยวิธีการจับฉลากครั้วเรือนในแต่ละหมู่บ้าน ดังตารางที่ 3-1

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3-1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ประชากร (ครั้วเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครั้วเรือน)
1	บ้านเกาะขวาง	205	29
2	บ้านคลองขุด	181	25
3	บ้านบางปรุง	198	28
4	บ้านเนินยาง	230	31
5	บ้านปากพืด	284	39
6	บ้านฉางเกลือ	493	65
7	บ้านแหลมตอง	126	18
8	บ้านหนองใหญ่	190	27
9	บ้านหินโค้ง	296	40
10	บ้านคลองพืด	205	28
11	บ้านเขาตาโปน	134	18
	รวม	2,642	348

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็นมี 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating scale) โดยมีรายละเอียดคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ

1. หลักนิติธรรม	จำนวน 4 ข้อ
2. หลักคุณธรรม	จำนวน 4 ข้อ
3. หลักความโปร่งใส	จำนวน 4 ข้อ
4. หลักความรับผิดชอบ	จำนวน 4 ข้อ
5. หลักการมีส่วนร่วม	จำนวน 4 ข้อ
6. หลักความคุ้มค่า	จำนวน 4 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด	ให้	4 คะแนน
มาก	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและวิธีการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนต่าง ๆ โดยนำมาเปรียบเทียบกับหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยกำหนดรายละเอียดคำถาม ในแบบสอบถาม ตามความมุ่งหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า

2. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา และการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยให้ตรงตามเนื้อหา การใช้ถ้อยคำสำนวน ความชัดเจนในข้อคำถาม และครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา จันทบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

3.2 นายประสิทธิ์ สุนาค ตำแหน่ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

3.3 ส.ต.ต.ธานินทร์ เหลือสีชาติ ตำแหน่ง ท้องถิ่นอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียง หรือเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.72 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงใช้เก็บข้อมูลจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

2. ขอหนังสือจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด เพื่อเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามเพื่อถามผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 348 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 348 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยมีผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้านบริการแจก-เก็บแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถามหากเกิดอุปสรรคต่าง ๆ เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านหนังสือไม่ออก มีปัญหาเรื่องสายตา สูงอายุ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาลงรหัสข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ
2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่และร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติอนุमानทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่ม ขึ้นไป
5. และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least significant difference test)

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการหาค่าอันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด}-\text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\ &= \frac{4-1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย มีดังนี้

- 3.26-4.00 หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมากที่สุด
- 2.51-3.25 หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก
- 1.76-2.50 หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีน้อย
- 1.00-1.75 หมายถึง มีความเห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีน้อยมาก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 2,642 ครัวเรือน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม ค่าสถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่าแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ LSD (Least significant difference test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 ค่าความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	191	54.89
	หญิง	157	45.11
	รวม	348	100.00
อายุ	อายุต่ำกว่า 20 ปี	64	18.39
	อายุ 20-30 ปี	43	12.36
	อายุ 31-40 ปี	127	36.49
	อายุ 41 ปีขึ้นไป	114	32.76
	รวม	348	100.00
การศึกษา	ประถมศึกษา	12	3.45
	มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	114	32.76
	ปวส./ อนุปริญญา	95	27.30
	ปริญญาตรีขึ้นไป	127	36.49
	รวม	348	100.00
อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	9	2.59
	ธุรกิจส่วนตัว	28	8.05
	รับจ้าง	107	30.75
	พนักงานบริษัท	39	11.20
	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	6.61
	เกษตรกร	142	40.80
	รวม	348	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	59	16.95
10,001-15,000 บาท	179	51.44
15,001-20,000 บาท	70	20.12
มากกว่า 20,000 บาท	40	11.49
รวม	348	100.00

จากตารางที่ 4-1 ค่าความถี่ และร้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 54.89 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.11 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.49 รองลงมา มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.76 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.39 และอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.36 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.49 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 32.76 จบการศึกษาระดับปวส./ อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 27.30 และสุดท้ายจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.45 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30.75 อาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.20 อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 8.05 อาชีพข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.61 และสุดท้ายเป็นนักเรียน/ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.59 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.44 รองลงมา มีรายได้ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.12 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.59 และสุดท้ายมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.49 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด**

ตารางที่ 4-2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน
 ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่
 อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปล ความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยแร่ ปฏิบัติงาน โดยยึดของ กฎหมายอย่างยุติธรรม	65 (18.68)	194 (55.75)	89 (25.57)	-	2.93	0.66	มาก	1
2. เจ้าหน้าที่ขององค์การ บริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ยึดหลัก ความเสมอภาค ในการให้บริการ	61 (17.52)	174 (50.00)	104 (29.89)	9 (2.59)	2.82	0.74	มาก	3
3. องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยแร่ ออกกฎ ระเบียบต่าง โดยอาศัยอำนาจ ตามกฎหมาย	27 (7.76)	184 (52.87)	127 (36.49)	10 (2.88)	2.66	0.66	มาก	4
4. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของ องค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยแร่ มีความ เหมาะสม และเป็นธรรม	58 (16.67)	170 (48.85)	118 (33.91)	2 (0.57)	2.82	0.70	มาก	2
	ภาพรวม				2.81	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4-2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงาน โดยยึดของกฎหมายอย่างยุติธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.93$, $SD = 0.66$) เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ มีความเหมาะสมและเป็นธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.70$) เรื่องเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.74$) และสุดท้ายเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ ออกกฎ ระเบียบต่าง โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.66$)

ตารางที่ 4-3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต	41 (11.78)	167 (47.99)	136 (39.08)	4 (1.15)	2.70	0.68	มาก	4
2. เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างเสมอภาค	33 (9.48)	189 (54.31)	119 (34.20)	7 (2.01)	2.71	0.66	มาก	3

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ด้านหลักคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปล ความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
3. เมื่อเจ้าหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร้งกระทำคามผิด ทางวินัย มีการสอบสวน และพิจารณาโทษด้วย ความเป็นธรรม	83	180	84	1	2.99	0.70	มาก	1
4. เจ้าหน้าที่ขององค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ	77	186	76	9	2.95	0.74	มาก	2
	ภาพรวม				2.84	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4-3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.84$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่องเมื่อเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งกระทำคามผิดทางวินัย มีการสอบสวนและพิจารณาโทษด้วยความเป็นธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.99$, $SD = 0.70$) เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.95$, $SD = 0.74$) เรื่องเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างเสมอภาค มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.71$, $SD = 0.66$) และสุดท้ายเรื่อง

เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.70$, $SD = 0.68$)

ตารางที่ 4-4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด				
1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่เร่งวงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้	47 (13.50)	202 (58.05)	99 (28.45)	-	2.85	0.63	มาก	2
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ	59 (16.95)	183 (52.59)	97 (27.87)	9 (2.59)	2.84	0.73	มาก	3
3. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ เปิดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการทำงานโครงการต่าง ๆ ได้	20 (5.75)	201 (57.76)	123 (35.34)	4 (1.15)	2.68	0.60	มาก	4
4. ประชาชนสามารถติดตาม และตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ได้	70 (20.11)	194 (55.75)	78 (22.42)	6 (1.72)	2.94	0.70	มาก	1
ภาพรวม					2.83	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4-4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่องประชาชนสามารถติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ได้ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 0.70$) เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.85$, $SD = 0.63$) เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.84$, $SD = 0.73$) และสุดท้ายเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ เปิดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการทำงาน โครงการต่าง ๆ ได้มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.68$, $SD = 0.60$)

ตารางที่ 4-5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด				
1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีนโยบายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป	44 (12.64)	168 (48.28)	128 (36.78)	8 (2.30)	2.71	0.71	มาก	2
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการตอบสนอง และนำข้อคิดเห็นที่รับฟังมาใช้ในการตัดสินใจ	60 (17.24)	174 (50.00)	104 (29.89)	10 (2.87)	2.82	0.74	มาก	1

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปล ความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
3. ประชาชนมีส่วนร่วม ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การวางแผนโครงการ ต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบล ห้วยแร้ง	30 (8.62)	143 (41.09)	169 (48.56)	6 (1.72)	2.57	0.67	มาก	3
4. องค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยแร้งมีกิจกรรม สนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชน	25 (7.18)	144 (41.38)	173 (49.71)	6 (1.72)	2.54	0.65	มาก	4
	ภาพรวม				2.66	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4-5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการตอบสนอง และนำข้อคิดเห็นที่รับฟังมาใช้ในการตัดสินใจ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.74$) รองลงมาเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีนโยบายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.71$, $SD = 0.71$) เรื่องประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.57$, $SD = 0.67$) และสุดท้ายเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.54$, $SD = 0.65$)

ตารางที่ 4-6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความรับผิดชอบ

ด้านหลักความ รับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปล ความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. องค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยแร่มีการ กำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของการ ปฏิบัติงานที่ชัดเจน	34 (9.77)	147 (42.24)	161 (46.26)	6 (1.72)	2.60	0.69	มาก	4
2. เจ้าหน้าที่ร่วมกัน ปฏิบัติงานเพื่อให้เป็น ไปตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	43 (12.36)	187 (53.74)	109 (31.32)	9 (2.59)	2.76	0.70	มาก	1
3. องค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยแร่มีการ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน อย่างสม่ำเสมอ	32 (9.20)	183 (52.59)	127 (36.49)	6 (1.72)	2.69	0.66	มาก	2
4. เจ้าหน้าที่มีความ กระตือรือร้นในการ แก้ไขปัญหาของ ประชาชน	23 (6.61)	170 (48.85)	153 (43.97)	2 (0.57)	2.61	0.62	มาก	3
	ภาพรวม				2.67	0.53		

จากตารางที่ 4-6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่

อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.67$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่องเจ้าหน้าที่ร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.76$, $SD = 0.70$) รองลงมาเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.69$, $SD = 0.66$) เรื่องเจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.61$, $SD = 0.62$) และสุดท้ายเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.60$, $SD = 0.69$)

ตารางที่ 4-7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด				
1. การบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ มีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว	27 (7.76)	184 (52.87)	127 (36.49)	10 (2.87)	2.66	0.66	มาก	4
2. เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน	58 (16.67)	170 (48.85)	118 (33.91)	2 (0.57)	2.82	0.70	มาก	1

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปล ความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด				
3. องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยแร้งมีการ จัดสรรงบประมาณ พัฒนาตรงกับปัญหา และความต้องการ ของประชาชน	41 (11.78)	167 (47.99)	136 (39.08)	4 (1.15)	2.70	0.68	มาก	3
4. องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยแร้งมีการ จัดสรรงบประมาณ พัฒนาตำบลได้ ครอบคลุมทุกด้าน	33 (9.48)	189 (54.31)	119 (34.20)	7 (2.01)	2.71	0.66	มาก	2
	ภาพรวม				2.72	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4-7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.72$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในเรื่องเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.70$) รองลงมาเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาตำบลได้ครอบคลุมทุกด้าน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.71$, $SD = 0.66$) เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.70$, $SD = 0.68$) และสุดท้ายเรื่องการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร้งมีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว

มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.66$)

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยภาพรวมรายด้าน

คุณภาพการให้บริการ	\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
ด้านหลักนิติธรรม	2.81	0.45	มาก	3
ด้านหลักคุณธรรม	2.84	0.45	มาก	1
ด้านหลักความโปร่งใส	2.83	0.48	มาก	2
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	2.66	0.50	มาก	6
ด้านหลักความรับผิดชอบ	2.67	0.53	มาก	5
ด้านหลักความคุ้มค่า	2.72	0.48	มาก	4
รวม	2.75	0.40	มาก	

จากตารางที่ 4-8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยภาพรวมรายด้าน โดยภาพรวม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลดีมาก ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในด้านหลักคุณธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.84$, $SD = 0.45$) รองลงมาด้านหลักความโปร่งใส มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 0.48$) ด้านหลักนิติธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.45$) ด้านหลักความคุ้มค่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.72$, $SD = 0.48$) ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.67$, $SD = 0.53$) และสุดท้ายด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.50$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ชาย	191	2.73	.399	-1.363	.174
หญิง	157	2.79	.398		

จากตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พบว่า
 ค่า Sig. = .174 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการ
 บริหารงานตามหลักธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัด
 ตราด ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ
 ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ

อายุ	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	1.744	.581	3.734	.012*
ภายในกลุ่ม	344	53.541	.156		
รวม	347	55.285			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ พบว่า ค่า Sig. = 0.012 ผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference test) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4-11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 20 ปี	อายุ 20-30 ปี	อายุ 31-41 ปี	อายุ 41 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 20 ปี	2.71	-			-0.14*
อายุ 20-30 ปี	2.76		-		
อายุ 31-40 ปี	2.69			-	-0.16*
อายุ 41 ปีขึ้นไป	2.85				-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-11 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test) พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อยกว่า ประชาชนที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป
2. ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อยกว่า ประชาชนที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	2.599	.866	5.656	.001*
ภายในกลุ่ม	344	52.686	.153		
รวม	347	55.285			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ค่า Sig. = 0.001 ผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference test) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 3/ มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	อนุปริญา หรือ ปวส.	ปริญญาตรี ขึ้นไป
ประถมศึกษา	2.83	-			
มัธยมศึกษาปีที่ 3/ มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	2.65		-		-0.21*
อนุปริญาหรือ ปวส.	2.73			-	-0.13*
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.86				-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-13 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3/ มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล น้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

2. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญาหรือ ปวส. มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล น้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	2.520	.504	3.267	.007*
ภายในกลุ่ม	342	52.765	.154		
รวม	347	55.285			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ พบว่า ค่า Sig. = 0.007 ผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference test) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร
นักเรียน/ นักศึกษา	2.84	-					
ธุรกิจส่วนตัว	2.88		-	0.18*	0.27*		
รับจ้าง	2.70			-		-0.25*	

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร
พนักงานบริษัท	2.61				-	-0.34*	-0.16*
ข้าราชการ/ พนักงาน	2.95					-	0.18*
รัฐวิสาหกิจ							
เกษตรกร	2.77						-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-15 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มีธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง
2. ประชาชนที่มีธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท
3. ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
4. ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร
6. ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้

รายได้	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6	6.775	2.258	16.016	.000*
ภายในกลุ่ม	344	48.510	.141		
รวม	347	55.285			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้ พบว่า ค่า Sig. = 0.000 ผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนที่มีรายได้ ต่างกัน มีผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference test) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000	10,001-15,000	15,001-20,000	มากกว่า
		บาท	บาท	บาท	20,000 บาท
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.00	-	0.22*	0.40*	0.43*
10,001-15,000 บาท	2.78		-	0.18*	0.21*
15,001-20,000 บาท	2.60			-	
มากกว่า 20,000 บาท	2.57				-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-17 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท
2. ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท
3. ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท
4. ประชาชนที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท
5. ประชาชนที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท

ตารางที่ 4-18 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 2,642 ครัวเรือน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม ค่าสถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่าแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ LSD (Least significant difference test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ 10,001-15,000 บาท

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยภาพรวมรายด้าน โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในด้านหลักคุณธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก รองลงมา ด้านหลักความโปร่งใส มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ด้านหลักนิติธรรม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ด้านหลักความคุ้มค่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก และสุดท้ายด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐาน

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐาน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิวิมล ชรรเมสร (2548) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยสามารถซึ่งอาจจะอธิบายได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงานโดยยึดของกฎหมายอย่างยุติธรรม ออกกฎ ระเบียบต่าง โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย มีความเหมาะสม และเป็นธรรม และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจากเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงานด้วยความสุจริตมีการตอบสนองความต้องการของประชาชน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และเมื่อเจ้าหน้าที่กระทำความผิดทางวินัย มีการสอบสวนและพิจารณาโทษด้วยความเป็นธรรม

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ เปิดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการทำงาน โครงการต่าง ๆ ได้และ

ประชาชนสามารถติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยแร่ได้

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก
ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มี
นโยบายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป มีการตอบสนอง และนำข้อคิดเห็นที่รับฟังมา
ใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ
วางแผนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ และองค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยแร่มีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก
ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการ
กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการติดตาม และประเมินผลการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยแร่ได้ร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความ
กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ประชาชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก ซึ่งใน
ความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าเนื่องจากการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยแร่มีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่มีการใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยแร่มีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการ
จัดสรรงบประมาณพัฒนาตำบลได้ครอบคลุมทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ
บริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา
อาชีพ และรายได้ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ
งานวิจัยของพงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต (2554) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
เทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ
ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอ
สอยดาว จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งในความคิดเห็นของ
ผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าจากการเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนที่

ใกล้เคียงกัน และเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในระดับหนึ่ง จึงอาจทำให้ผลการศึกษานี้ไม่พบความแตกต่าง

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับงานวิจัยของจิตบรรณ หวังศุภกิจโกศล (2550) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไค้ จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีไม่แตกต่างกัน ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลมากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มคนที่มีอายุมากกว่ามีประสบการณ์จากการพบเห็นการบริหารงานจากหน่วยงานอื่น ๆ มาหลายหน่วยงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องธรรมาภิบาลได้ค่อนข้างดีกว่าคนที่มีอายุน้อย จึงทำให้ผลการวิจัยพบความแตกต่าง

2.3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิวิมล ธรรมเกสร (2548) ได้ศึกษา เรื่องประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดคือกลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าคนกลุ่มนี้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ดีจากการศึกษา เมื่อมีความเข้าใจในหลักการก็ย่อมมีเกณฑ์ในการประเมินผลแบบสอบถามได้ดีกว่าคนที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ จึงทำให้ผลการศึกษานี้พบความแตกต่าง

2.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550) ได้วิจัย เรื่องการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าทุกอาชีพนั้นมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าอาชีพข้าราชการ/

พนักงาน รัฐวิสาหกิจ นั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอาชีพข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างมากอยู่แล้วในการประกอบอาชีพ ซึ่งต่างกับอาชีพรับจ้าง และ เกษตรกรรมที่ไม่จำเป็นมากนักที่ต้องมีหลักธรรมาภิบาลในการประกอบอาชีพ จึงอาจเป็นไปได้ว่า สาเหตุนี้ทำให้ผลการศึกษาดังกล่าวแตกต่างกัน

2.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ขัดแย้งกับงานวิจัยของจิตรวรรณ หวังสุภกิจ โภศล (2550) ได้ศึกษา เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษพบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีไม่แตกต่างกัน ซึ่งในความคิดเห็นของผู้ทำวิจัยอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำนั้นอาจจะใส่ใจกับหลักธรรมาภิบาลมาก เพราะต้องการเน้นความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ ของการบริหารงานภาครัฐ มากกว่าคนที่มียาได้สูงที่สนใจเพียงแต่ผลประโยชน์ของตน จึงอาจทำให้ผลการศึกษาวินิจฉัยพบความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาวินิจฉัย ผลการศึกษาวินิจฉัย พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อให้เกิดคุณภาพการบริการที่ดีตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้มารับบริการ ได้ ซึ่งในส่วนของผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประเด็น ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านหลักการมีส่วนร่วม จัดให้มีกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
2. ควรกำหนดนโยบายด้านหลักความรับผิดชอบ จัดให้มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานแต่ละ โครงการที่ชัดเจน

ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ ควรให้มีเวทีประชาคม เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชนทุกครั้งที่จะมีการตัดสินใจทำโครงการสาธารณะประโยชน์ หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อชุมชน

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ ควรมีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงานโครงการ แต่ละโครงการด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยวิจัยในเชิงคุณภาพ
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้ดียิ่งขึ้นทั้งระบบ

บรรณานุกรม

- กำจร รัตนธรรม. (2552). *ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดตราด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.*
- โกวิท พวงงาม. (2544). *การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.*
- คุณากร กรสิงห์. (2550). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- จิตรวรรณ หวังสุภกิจโกศล. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทัศนวรรณ พลະปัญญา. (2551). *ธรรมาภิบาลกับการกำจัดขยะของเทศบาลตำบลหนองจ่อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ชนเสวี เจริญเมือง. (2540). *100 ปีการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: คบไฟ.*
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. (2550). *การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- นพพล สุรนักครินทร์. (2547). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- นันทพล พงศ์ธรวิสุทธิ. (2548). *บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างกระบวนการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

- บุญบง ชัยเจริญวัฒน์. (2546). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2524). *การปกครองเมืองพัทธยา*. กรุงเทพฯ: สหાયบลิ็อกการพิมพ์.
- ประยูร กาญจนกุล. (2535). *คำอธิบายกฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์. (2549). *ธรรมาภิบาลกับสังคมไทย*. *วารสารนักบริหาร*, 2(5), 10.
- พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต. (2554). *รายงานวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาสนธยา ชาญเสน. (2547). *ทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหารต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาปรัชญาการเมืองและเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภักดี ศรีเมือง. (2549). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. สารนิพนธ์ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ลาวัลย์ เฟื่องประยูร. (2553). *ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2541). *การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- วิลาสินี เทียนทอง. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ของเทศบาลตำบลวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิวิมล ธรรมเกษตร. (2548). *ประสิทธิภาพการบริหารองค์การตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริรักษ์ ปกัศจรรย์จิตร. (2548). *ธรรมาภิบาลส่วนบริหารของบริษัทขนส่ง จำกัด*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2546). *พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

- สมคิด มawangศ์. (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัด โรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2546). *การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยศาลรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2548). *การบริหารงานบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, ภาควิชาการบริหาร การศึกษาและอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ สติติโอ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้าง ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักทะเบียน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง. (2557). *งานทะเบียนบุคคลากร*. ตราด: องค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง.
- สุจิตรา มีจำรัส. (2550). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา*. การค้นคว้า อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุทธิพร บุญส่ง. (2550). *การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็น พลเมืองดีตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน สำหรับนักศึกษาสายอาชีวศึกษา*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้ง. (2557). *ประวัติความเป็นมา*. เข้าถึงได้จาก.
<http://www.huairang.go.th/index.php>
- อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า. (2548). *ธรรมาภิบาลกับหลักเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ*. *รัฐสภาสาร*, 53(10), 115-120.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เอกสิทธิ์ สุทธิศาสนกุล. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครอง ส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปวิเคราะห์ในภาพรวม แล้วนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงาน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และสามารถตอบสนองความต้องการของท่านได้มากที่สุด โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของท่าน โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและโปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการประมวลผล

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. ต่ำกว่า 20 ปี () 2. ปีขึ้นไป-30 ปี
() 3. 31 ปีขึ้นไป-40 ปี () 4. 41 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- () 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษาปีที่ 3/ มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.
() 3. อนุปริญญาหรือ ปวส. () 4.ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

- () 1. นักเรียน/ นักศึกษา () 2. ธุรกิจส่วนตัว
() 3. รับจ้าง () 4. พนักงานบริษัท
() 5. ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 6. เกษตรกร

5. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท () 2. 10,000 บาทขึ้นไป-15,000 บาท
() 3. 15,000-20,000 บาท () 4. 20,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓)
ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและโปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการ
ประมวลผล

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มากที่สุด (4)	เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
1.	1.ด้านหลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงาน โดยยึดของกฎหมายอย่างยุติธรรม				
2.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ยึดหลักความเสมอภาคในการ ให้บริการ				
3.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ ออกกฎ ระเบียบต่าง โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย				
4.	กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยแร่ มีความเหมาะสม และเป็นธรรม				
5.	2.ด้านหลักคุณธรรม เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต				
6.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่มีการตอบสนองความต้องการของ ประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวก ให้กับประชาชนอย่างเสมอภาค				
7.	เมื่อเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแร่กระทำความผิดทางวินัย มีการ สอบสวนและพิจารณาโทษด้วยความเป็น ธรรม				

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด (4)	เห็นด้วยมาก (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
8.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ				
10.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่เร่งดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย ปิดประกาศ ประชุมชี้แจงและแจ้งผู้นำชุมชน				
11.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ เปิดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการทำงานโครงการต่าง ๆ ได้				
12.	ประชาชนสามารถติดตาม และตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่ได้				
13.	<u>4.ด้านหลักการมีส่วนร่วม</u> องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีนโยบายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป				
14.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีการตอบสนอง และนำข้อคิดเห็นที่รับฟังมาใช้ในการตัดสินใจ หรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน				
15.	ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่				
16.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร่มีกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน				

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มากที่สุด (4)	เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
17.	5. ด้านหลักความรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ชัดเจน				
18.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งได้ร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้				
19.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ				
20.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน				
21.	6. ด้านหลักความคุ้มค่า การบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว				
22.	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน				
23.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน				
24.	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแร้งมีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาตำบลได้ครอบคลุมทุกด้าน				